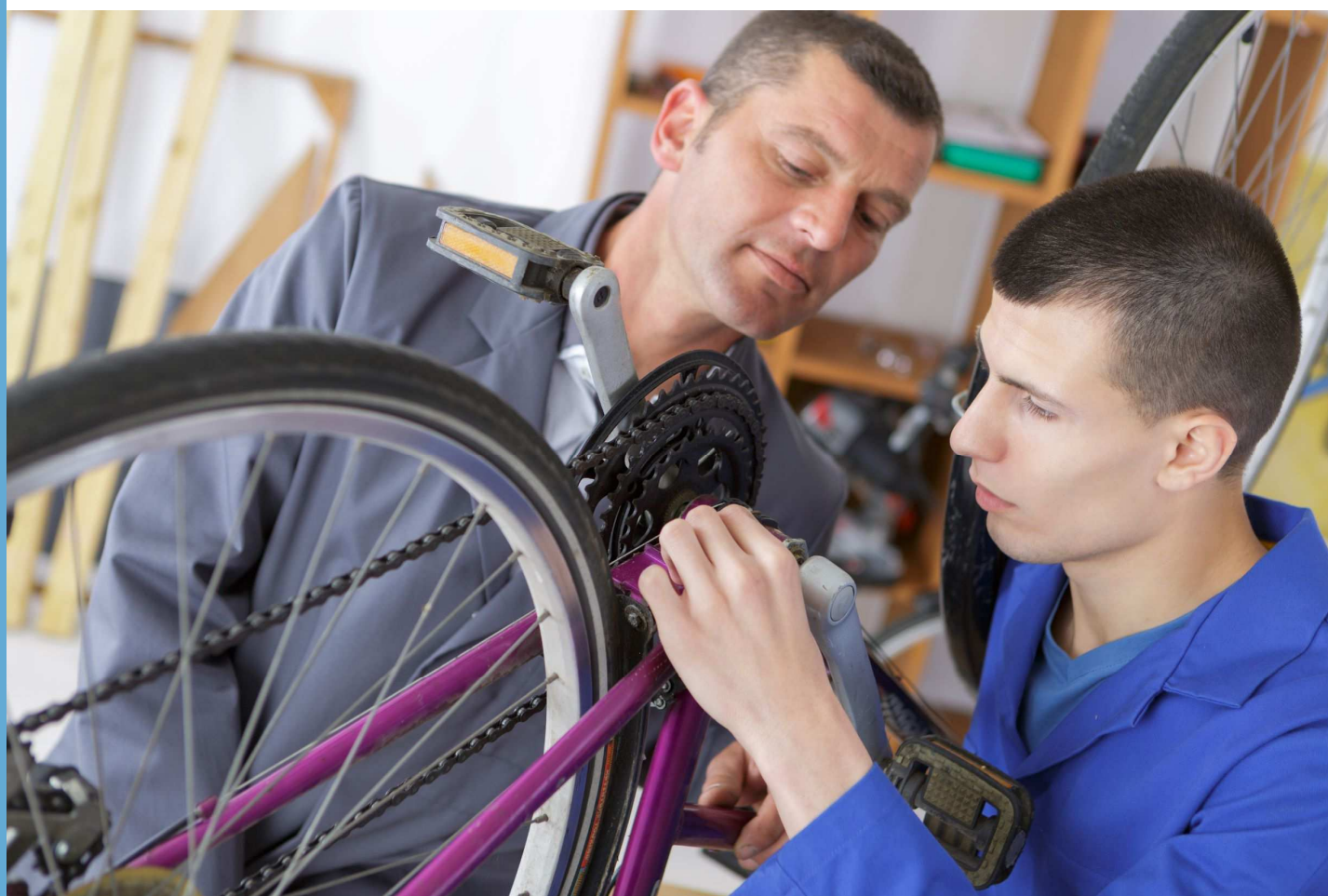

Unge uden uddannelse eller beskæftigelse

Januar 2023

Indenrigs- og
Sundhedsministeriets
BENCHMARKINGENHED

Publikationen kan hentes på hjemmesiden for
Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed:
www.benchmark.dk

Henvendelse om publikationen kan ske til kontaktpersonen
på analysen, som fremgår af hjemmesiden.

Indhold

1 Ledelsesresumé	3
2 Indledning.....	8
3 Populationsafgrænsning og metode	9
3.1 Population.....	9
3.2 Definition af unge uden uddannelse eller beskæftigelse.....	9
3.3 Benchmarking med kontrol for rammevilkår.....	11
4 Resultater på landsplan.....	13
4.1 Udvikling i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse	13
4.2 Karakteristik af unge uden uddannelse eller beskæftigelse	16
4.3 Unge uden uddannelse eller beskæftigelse, som tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse	19
4.4 Et særligt blik på FGU.....	20
5 Resultater på kommuneniveau	22
5.1 Hvad har de unge uden uddannelse eller beskæftigelse tidligere lavet?	24
5.2 Benchmarking med kontrol for rammevilkår.....	26
6 Forløbsanalyse af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019	31
7 Spørgsmål til inspiration.....	36

1 Ledelsesresumé

Det har i mange år – både nationalt og kommunalt - været et politisk fokusområde at reducere andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" fra 2017 blev der sat en politisk målsætning om at halvere den daværende andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse på landsplan frem mod 2030. Samtidig fik kommunerne med den kommunale ungeindsats (KUI) ansvaret for at gøre alle unge under 25 år parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse.

I denne analyse undersøger Indenrigs- og Sundhedsministeriets Benchmarkingenhed hvor mange unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse både på landsplan og på tværs af kommunerne. I sammenligningen af kommunerne tager vi højde for kommunernes sammensætning af unge for at sikre en mere retvisende sammenligning. Formålet med analysen er således at give kommunerne viden om, hvorvidt de har flere eller færre unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til andre kommuner, når man tager højde for befolkningssammensætningen.

I analysen ser vi blandt andet også på, hvad der karakteriserer unge uden uddannelse eller beskæftigelse, herunder hvor lang tid de har været uden uddannelse eller beskæftigelse samt hvorvidt de tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse. Dette undersøges både på landsplan og på kommuneniveau. Analysen har fokus på 2021, men vi ser også på udviklingen fra 2018 til 2021.

DEFINITION

ANDEL UNGE UDEN UDDANNELSE ELLER BESKÆFTIGELSE

Analysens population er unge i alderen 15 til 24 år. Man betegnes som værende uden uddannelse eller beskæftigelse, hvis man *ikke* har gennemført en ungdomsuddannelse, *ikke* er i gang med en uddannelse (enten en ungdomsuddannelse eller en anden uddannelse, fx grundskolen, FGU eller STU), *ikke* er i beskæftigelse og *ikke* er på førtidspension. Populationen opgøres per 1. oktober i det pågældende år.

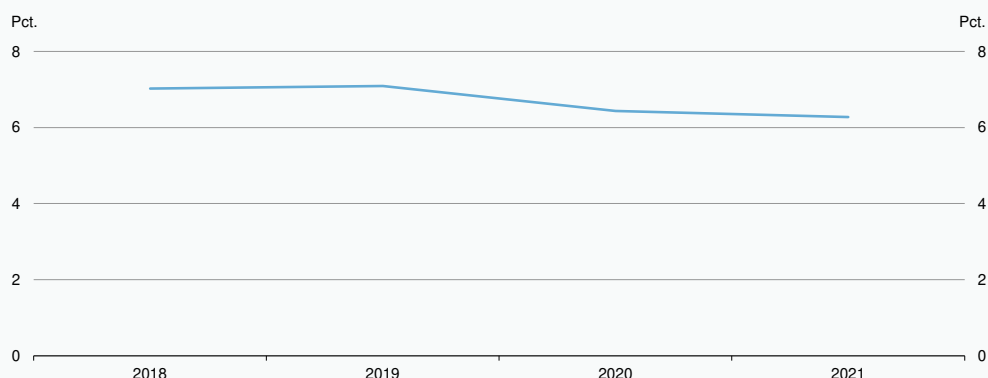
I bilag 1: "Sådan placerer din kommune sig" og i bilag 2: "Kommunespecifikke nøgletal" kan du finde de væsentligste tal fra rapporten for hver enkelt kommune.

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er faldet siden 2018

I 2021 var andelen af unge der var uden uddannelse eller beskæftigelse på 6,3 pct., svarende til 42.515 personer. I 2018 var denne andel på 7,0 pct., og andelen er således faldet med 0,7 procentpoint fra 2018 til 2021, jf. figur 1.1.

Figur 1.1

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, 2018-2021

Anm.: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober det pågældende år. Du kan læse mere herom i kapitel 3. Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet er der ca. 600 manglende registreringer til den Forberedende Grunduddannelse (FGU) i 2019. Dette ville i så fald betyde, at 2019-andelen er mindre end på figuren. Læs mere herom i bilag 3 metode.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Store kommunale forskelle i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse

Der er stor forskel i andelen af unge der er uden uddannelse eller beskæftigelse, når man kigger på tværs af kommunerne. Andelen af unge der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 spænder fra 4 pct. for kommunen med den laveste andel til næsten 12 pct. for kommunen med den højeste andel.

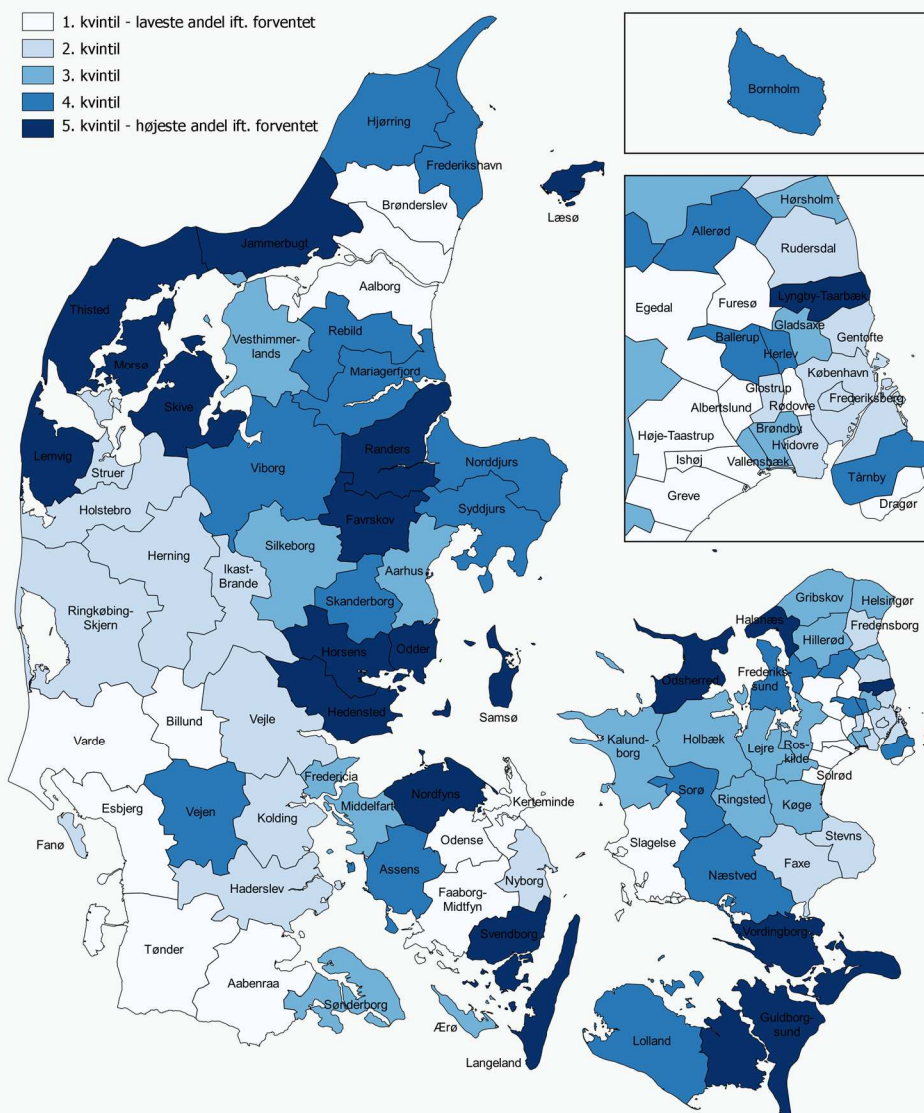
Der er stadig forskelle mellem kommunerne, når vi har taget højde for rammevilkår

Nogle af forskellene mellem kommunerne skyldes, at befolkningssammensætningen i kommunerne er forskellige, hvilket vi i analysen omtaler som forskelle i kommunernes rammevilkår. Det drejer sig fx om de unges alder, køn, forældres uddannelser og kontakt til sundhedsvæsenet. Selv når vi tager højde for kommunernes rammevilkår, er der stadig forskelle mellem kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, jf. danmarkskortet i figur 1.2.

I danmarkskortet er kommunerne inddelt i fem kvintiler, hvor 1. kvartil er den femtedel af kommunerne, der har den laveste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse ift. hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår. Kommunerne i 5 kvartil er omvendt den femtedel af kommunerne, der har den højeste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, ift. hvad man kunne forvente.

Figur 1.2

Benchmarkingindikator for andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, 2021

Anm.: 1. kvintil dækker over den femtedel af kommunerne, som har den laveste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kan forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår. 5. kvintil dækker omvendt over den femtedel af kommunerne, som har den højeste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kan forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår. Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort 1. oktober 2021.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Den gennemsnitlige benchmarkingindikator er -1,1 for de 10 kommuner, der klarer sig bedst, og 2,2 for de 10 kommuner, der klarer sig dårligst. Dvs. at de 10 kommuner, der klarer sig bedst, i gennemsnit har 1,1 procentpoint færre unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end man kunne forvente ud fra deres befolkningssammensætning. Omvendt har de 10 kommuner, der klarer sig dårligst, i gennemsnit 2,2 procentpoint flere unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente. Dette kan måske ikke virke af meget, men når vi snakker om andele, der på landsplan blot er på 6,3 pct. kan der altså være tale om betydelige procentvise forskelle. I bilag 1 og 2 kan du blandt andet finde benchmarkingindikatoren for den enkelte kommune.

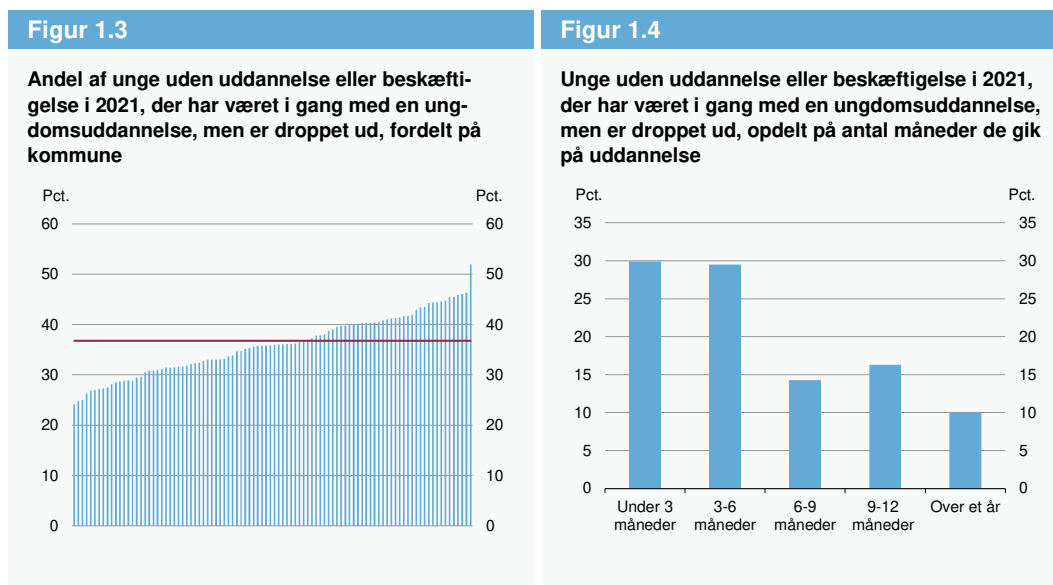
Langt størstedelen af kommunerne har en lavere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 i forhold til 2018

79 kommuner har en lavere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 end i 2018, mens 19 kommuner har en højere andel. I kommunen med det største fald er der 3,3 procentpoint lavere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 i forhold til i 2018. I kommunen med den største stigning er der 2,6 procentpoint højere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021.

Mange unge uden uddannelse eller beskæftigelse har tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud tidligt i uddannelsesforløbet

Der er en politisk målsætning om, at i 2030 skal 90 pct. af de 25-årige have gennemført en ungdomsuddannelse. I denne analyse ser vi som nævnt på unge uden uddannelse eller beskæftigelse, hvilket indebærer, at det er unge som endnu ikke har gennemført en ungdomsuddannelse. 37 pct. af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse har dog tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud. På kommuneniveau varierer dette fra 24 pct. til 52 pct., jf. figur 1.3

Desuden viser analysen, at 30 pct. af de unge, der tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse, men nu er uden uddannelse eller beskæftigelse, droppede ud af ungdomsuddannelsen inden for 3 måneder. Yderligere 29 pct. droppede ud inden for 3-6 måneder, jf. figur 1.4.

Anm.: Den røde streg angiver det vægtede landsgennemsnit. Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021. I figur 1.3: Hvis den unge har været i gang med ungdomsuddannelse flere gange, er det gennemsnitlige antal måneder på disse uddannelsesforløb beregnet.

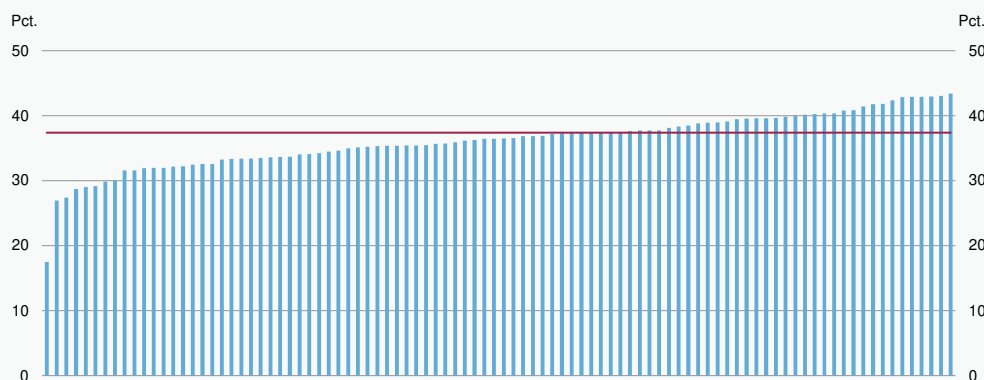
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Andelen af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været uden uddannelse eller beskæftigelse i minimum tre år, varierer på tværs af kommunerne

Blandt unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 var 37 pct. af dem uden uddannelse eller beskæftigelse i både 2019 og 2020. Det tegner et billede af, at mange unge uden uddannelse eller beskæftigelse sidder fast og har svært ved at komme i gang med enten uddannelse eller beskæftigelse. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været det i de sidste tre år, varierer på tværs af kommunerne fra 18 pct. til 43 pct., jf. figur 1.5.

Figur 1.5

Andel af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har været det de sidste 3 år, fordelt på kommune

Anm.: Den røde streg angiver det vægtede landsgennemsnit. Populationen er begrænset til personer, der har kunnet være en del af populationen i alle 3 år. Det betyder, at kun 17-24 årige er medtaget.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I kapitel 6 i hovedrapporten har vi desuden lavet en forløbsanalyse, hvor der tages udgangspunkt i unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019. I analysen ser vi på, hvad denne gruppe af unge laver hhv. i 2020 og i 2021. På den måde kan man følge de unges "bevægelser" over en treårig periode. Forløbsanalysen viser blandt andet at:

- For de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, men som i 2020 var gået i gang med en erhvervsuddannelse, var 25 pct. igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.
- For de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, men som i 2020 var kommet i beskæftigelse, var 19 pct. igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.

Samlet set er 20 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 var enten i uddannelse i beskæftigelse, igen uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021.

Refleksionsspørgsmål

Analysen giver kommunerne et udgangspunkt for at undersøge og evaluere andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i sin egen kommune yderligere. Det kan eksempelvis være relevant at overveje følgende refleksionsspørgsmål:

- Hvor mange unge er uden uddannelse eller beskæftigelse i vores kommune i 2021? Og hvordan klarer vi os i 2021 i forhold til hvad vi kunne forvente ud fra vores rammevilkår (se danmarkskortet i figur 1.2)? Er det i overensstemmelse med vores forventning?
- Hvor stor en andel af de unge fra vores kommune, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, var det også både i 2019 og 2020 (se f.eks. figur 4 i bilag 1)? Hvordan ser det ud ift. landsgennemsnittet og evt. ift. andre kommuner?
- Hvor stor en andel af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i vores kommune har tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud? Kan vi i vores kommunale data se nogle mønstre ift., hvor længe de unge når at gå på ungdomsuddannelsen, før de dropper ud?
- Giver analysen anledning til, at vi i kommunen igangsætter yderligere lokale analyser eller har en drøftelse af den nuværende indsats og praksis over for denne gruppe unge?

2 Indledning

Det har i mange år været et politisk fokusområde at reducere andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" i 2017 blev der både sat en politisk målsætning om at halvere den daværende andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse inden 2030 samt oprettet et nyt uddannelses tilbud, den Forberedende Grunduddannelse (FGU), til at hjælpe denne gruppe unge mennesker videre i uddannelse eller beskæftigelse.

Der er store gevinster forbundet med at få de unge i uddannelse eller beskæftigelse – både for den enkelte unge, men også for samfundet. Hvis færre unge er uden uddannelse eller beskæftigelse, vil det reducere antallet af ydelsesmodtagere og desuden være med til at imødekomme rekrutteringsproblemer og mangel på arbejdskraft.

I denne analyse ser vi derfor nærmere på hvor mange unge, der er uden for uddannelse eller beskæftigelse både på landsplan og i den enkelte kommune. I de kommunale sammenligninger tager vi højde for kommunernes befolknings sammensætning for at sikre en mere retvisende sammenligning. Vi undersøger desuden hvor mange unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse flere år i streg, og om de unge uden uddannelse eller beskæftigelse tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse eller en FGU.

Formålet med analysen er at give kommunerne viden om, hvorvidt de har flere eller færre unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til andre kommuner. I analysen ser vi blandt andet også på, hvad der karakteriserer unge uden uddannelse eller beskæftigelse, herunder hvor lang tid de har været uden uddannelse eller beskæftigelse samt hvorvidt de tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse. Dette undersøges både på landsplan og på kommuneniveau. Analysen har fokus på 2021, men vi ser også på udviklingen fra 2018 til 2021. Analysen er en opdatering af en analyse, som vi udgav i 2019. I den tidligere analyse, som kan findes på vores hjemmeside, undersøgte vi perioden fra 2012 til 2017.

Analysen er inddelt i følgende kapitler: I **kapitel 3** definerer vi populationen og datagrundlaget. I **kapitel 4** vises resultater for andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse på landsplan. I dette kapitel ser vi også på karakteristika for unge uden uddannelse eller beskæftigelse, hvor længe de har været uden uddannelse eller beskæftigelse, samt hvilke uddannelser de tidligere har gået på. I **kapitel 5** sammenligner vi andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse på tværs af kommunerne. I sammenligningen tager vi højde for de enkelte kommuners befolknings sammensætning. I **kapitel 6** viser vi en forløbsanalyse med udgangspunkt i de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019. I forløbsanalysen kan man følge hvilke uddannelses- eller beskæftigelsesaktiviteter disse unge har været i gang med de efterfølgende år, hhv. i 2020 og i 2021. I **kapitel 7** afslutter vi med en række spørgsmål til inspiration, som den enkelte kommune med fordel kan arbejde videre med ud fra resultaterne i analysen og de tilhørende bilag.

I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du finde resultater for din kommune og sammenligne disse med andre kommuners resultater.

3 Populationsafgrænsning og metode

I dette kapitel beskrives afgrænsningen af analysens population, og hvordan vi definerer gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Herudover beskrives metoden, der anvendes for at tage højde for kommunernes forskellige rammevilkår i benchmarkinganalysen.

3.1 Population

Analysens population er afgrænset til unge i alderen 15 til 24 år, som har bopæl i Danmark og som desuden har gået i en dansk grundskole. Kravet om tilknytning til en dansk grundskole betyder konkret, at man skal have gået i 8., 9., eller 10. klasse på en dansk grundskole for at indgå i populationen. Det betyder at unge, der er flyttet til Danmark i en sen alder, samt udenlandsk arbejdskraft og udenlandske studerende ikke er en del af populationen.

Aldersafgrænsningen 15-24 år kommer af, at vi i denne analyse fokuserer på det myndighedsansvar, som kommunerne fik med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" fra 2017. Kommunalbestyrelsen har gennem den kommunale ungeindsats (KUI) ansvar for at gøre alle unge under 25 år, der ikke er i gang med og ikke har gennemført en ungdomsuddannelse samt ikke er i beskæftigelse, parate til at gennemføre en ungdomsuddannelse eller komme i beskæftigelse. Analysens populationsafgrænsning følger Børne- og Undervisningsministeriets afgrænsning.¹ Du kan læse mere om populationsafgrænsningen i bilag 3 "Metode".

3.2 Definition af unge uden uddannelse eller beskæftigelse

Vi definerer unge uden uddannelse eller beskæftigelse som unge, der opfylder følgende kriterier den 1. oktober det pågældende år:

- Har ikke gennemført en ungdomsuddannelse
- Er ikke i gang med en uddannelse
- Modtager ikke SU
- Er ikke i beskæftigelse i 18 timer eller mere pr. uge.
- Er ikke på førtidspension.

Definitionen er altså et statusbillede på de unges aktiviteter den 1. oktober det pågældende år. Det betyder, at den unge fx ikke behøver at være uden for uddannelse hele året for at indgå i definitionen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Hvis den unge eksempelvis er i gang med en ungdomsuddannelse, men dropper ud inden 1. oktober, vil personen stadig fremgå som værende uden uddannelse eller beskæftigelse det pågældende år.² Definitionen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse følger Børne- og Undervisningsministeriets definition.

I tabel 3.1 fremgår, hvilke uddannelser, der medfører, at man ikke kan indgå i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, hhv. hvis man er i gang med uddannelsen, og hvis man har fuldført uddannelsen.

¹ Børne- og Undervisningsministeriets dokumentation for opgørelsesmetoden kan findes på deres hjemmeside.

² Det skal bemærkes, at der i litteraturen findes flere lignende definitioner om unge uden uddannelse og/eller beskæftigelse. NEET-gruppen (Not in Education, Employment or Training) er den mest kendte. En markant forskel fra vores definition er, at man stadig kan være i NEET-gruppen, selvom man har gennemført en ungdomsuddannelse.

For det første gælder det, at *hvis man er i gang med en uddannelse*, er man ikke uden uddannelse eller beskæftigelse. Dette kriterie omhandler alle uddannelser. Det vil sige, at hvis man er i gang med en ungdomsuddannelse, en FGU, grundskolen eller en hvilken som helst anden uddannelse, bliver man medregnet som værende i gang med uddannelse, og man opfylder således ikke kriterierne for at være med i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse jf. tabel 3.1.

For det andet gælder det, at *hvis man har fuldført en ungdomsuddannelse* (enten en gymnasial uddannelse eller en erhvervsuddannelse), kan man ikke længere indgå i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Dette gælder også ved fuldførelsen af en uddannelse på et højere niveau. Til gengæld kan man stadig indgå i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, selvom man fx har fuldført den Forberedende Grunduddannelse (FGU), jf. tabel 3.1.

Tabel 3.1

Angivelse af, hvorvidt man kategoriseres som uden uddannelse eller beskæftigelse, fordelt på udvalgte uddannelser

	I gang med uddannelsen	Fuldført uddannelse
Grundskole	Nej	Ja
Efterskole	Nej	Ja
FGU	Nej	Ja
STU	Nej	Ja
Gymnasial uddannelse	Nej	Nej
Erhvervsuddannelse	Nej	Nej

Anm.: "Nej" angiver, at unge med den pågældende uddannelsesstatus ikke længere kan klassificeres som uden uddannelse eller beskæftigelse, mens "Ja" angiver, at de godt kan klassificeres som uden uddannelse eller beskæftigelse.

FGU erstattede en række forberedende uddannelses tilbud i 2019 som produktionsskolerne, KUU og EGU. Vi anser disse tilbud på samme niveau som FGU, når vi kategoriserer, om den unge er uden uddannelse eller beskæftigelse. I det omfang at kommunen har FGU- eller STU-lignende tilbud, bliver de ikke medtaget som medtaget som værende i uddannelse, og unge på disse tilbud vil således blive kategoriseret som værende uden uddannelse eller beskæftigelse.

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse

Når vi i analysen beskriver andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er det antallet af unge uden uddannelse det pågældende år i forhold til antal unge i alt. Dvs.:

$$\text{Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse} = \frac{\text{Antal unge uden uddannelse eller beskæftigelse}}{\text{Antal unge i alt}}$$

Periode

I analysen opgør vi andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse for årene 2018 til 2021. Benchmarkingenheden har tidligere udgivet en lignende opgørelse for årene 2012 til 2017, som vi i denne analyse bygger videre på.

Selvom vi kigger på perioden 2018 til 2021, har vi i rapporten primært fokus på 2021, da det er det seneste år, hvor vi har tilgængeligt data. Vi vil dog undervejs i rapporten se på udviklingen i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse over perioden på landsplan. I bilagene vil det desuden være muligt at se de enkelte kommuners udvikling. Det skal bemærkes, at analyseperioden falder

sammen med årene med COVID-19. Som det fremgår senere i rapporten, er andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse faldet i denne periode.

Perioden efter 2017 er særligt interessant, da man fra politisk side med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job", satte en målsætning om at halvere andelen af unge uden uddannelse og job i 2030. Den daværende andel var på ca. 7 pct., hvilket betyder, at andelen skal ned på ca. 3,5 pct. i 2030 for at opfylde målsætningen.

3.3 Benchmarking med kontrol for rammevilkår

Når vi i denne analyse sammenligner kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, er det væsentligt, at nogle af forskellene vil skyldes, at kommunerne har forskellige befolkningssammensætninger. Det kan eksempelvis være forskelle mht. forældrenes uddannelsesniveau, forskelle omkring de unges herkomst og generelt hvor udfordrede de unge er, fx i forhold til sociale udfordringer eller tidligere kriminalitet, men også i forhold til diagnoser og andre sundhedsrelaterede udfordringer. Det er faktorer, som vi i denne forbindelse anser for kommunernes rammevilkår, da de har vist sig at have betydning for, hvorvidt de unge er uden uddannelse eller beskæftigelse. For at korrigere for disse og flere andre rammevilkår har vi udarbejdet en statistisk model, hvor der tages højde for forskelle i rammevilkår.

Rammevilkår er kendetegnet ved, at de ikke kan ændres af kommunerne på kort eller mellemlangt sigt. Ved at tage højde for disse forskelle i rammevilkår bliver sammenligningen af kommunerne mere retvisende. Vi anvender en logistisk multilevel model til paneldata til at tage højde for forskelle i kommunernes rammevilkår. I afsnit 5.2 "Benchmarking med kontrol for rammevilkår" og bilag 3 "Metode" kan man finde de konkrete rammevilkår, vi har taget højde for i analysen. I metodebilaget kan du desuden læse en nærmere beskrivelse af den statistiske model.

På baggrund af modellen beregnes den forventede andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse for hver enkel kommune. Den forventede andel anvender vi til at beregne en såkaldt benchmarkingindikator, som er forskellen mellem hver enkel kommunes faktiske andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse og deres forventede andel. Benchmarkingindikatoren viser dermed, hvorvidt en kommune har en højere eller lavere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår.

I boks 3.1 fremgår det, hvordan benchmarkingindikatoren konkret skal fortolkes.

Boks 3.1

Fortolkning af benchmarkingindikatoren

- *Benchmarkingindikator mindre end 0:* Kommunens andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er lavere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. Fx angiver en benchmarkingindikator på -1, at kommunens andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er 1 procentpoint lavere, end hvad man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår.
- *Benchmarkingindikator er lig 0:* Kommunens andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er lig det forventede niveau.
- *Benchmarkingindikator større end 0:* Kommunens andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er højere, end man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. Fx angiver en benchmarkingindikator på 1, at kommunens andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse er 1 procentpoint højere, end hvad man kunne forvente på baggrund af kommunens rammevilkår.

Udvikling i kommunens forventede andel over tid

Som nævnt ovenfor er det en politisk ambition at nedbringe andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse frem mod 2030. Derfor ser vi i denne analyse også på udviklingen i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, både på landsplan og på kommuneniveau.

Analysens hovedfokus er kommunernes benchmarkingindikator for 2021 – dvs. om den enkelte kommunes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 er større eller lavere, end man kan forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" er det dog muligt at se kommunernes udvikling fra 2018 til 2021 – både den faktiske og den forventede andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i kommunen.

De forventede andele af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er for alle fire år beregnet ud fra den samme regressionsmodel. Konkret bliver modellens rammevilkår beregnet på baggrund af data fra 2018 til 2021, hvor der lægges en årsummy ind i modellen. Læs mere om dette i bilag 3 "Metode", hvor du også kan se regressionsresultaterne.

På baggrund af parameterestimerne beregner vi, som beskrevet ovenfor, kommunens forventede andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse for hvert af de fire år ud fra kommunens population det pågældende år. De forventede værdier beskriver således kommunens forventede andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse det pågældende år på baggrund af kommunens rammevilkår i dette år.

Opmærksomhedspunkter

Benchmarkingindikatoren er et estimeret tal, der er behæftet med en vis statistisk usikkerhed. Det betyder, at der ikke skal tolkes for håndfast på den præcise placering af kommunerne. Ved rangering af kommunerne er de derfor inddelt i kvintiler, således at der kun skelnes mellem kommuner, som ligger i den bedste femtedel, næstbedste femtedel og så videre. Dog vises top 10 og bund 10 også.

Meknikken ved en statistisk model gør desuden, at man ikke kan konkludere noget om størrelsen på det generelle niveau af andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Man kan således ikke konkludere, at de kommuner, der klarer sig godt i benchmarkinganalysen, ikke potentielt kan reducere deres andel yderligere.

På samme måde kan vi ikke konkludere, hvor mange unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der burde være. Det forventede niveau angiver alene, hvor mange unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der kan forventes at være, hvis kommunen fulgte den landsgennemsnitlige tendens.

4 Resultater på landsplan

I dette kapitel viser vi resultater om andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse på landsplan. Vi undersøger for det første udviklingen på landsplan fra 2018 til 2021. Dernæst ser vi på andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 opdelt på forskellige karakteristika som blandt andet alder, køn og herkomst. Til sidst i kapitlet har vi fokus på, om de unge uden uddannelse eller beskæftigelse tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse eller en FGU (den Forberedende Grunduddannelse).

3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse lå på 6,3 pct. i 2021, hvilket svarer til 42.515 personer. Andelen er siden 2018 faldet med 0,7 procentpoint.
 - 37 pct. af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, har også været det i 2019 og 2020.
 - Omkring en tredjedel af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, har tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud. Ca. 60 pct. af dem er droppet ud indenfor 6 måneder efter starten på uddannelsen.
-

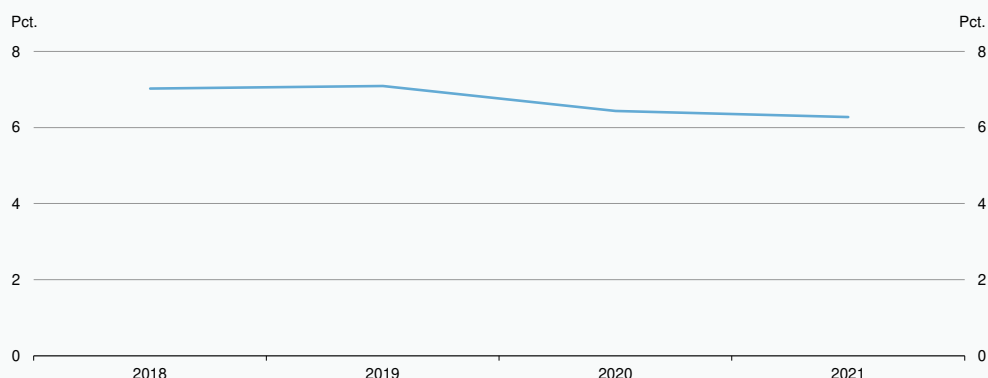
4.1 Udvikling i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse

I 2021 var ca. 6,3 pct. af de unge mellem 15 og 24 år uden uddannelse eller beskæftigelse, jf. figur 4.1. Det svarer til 42.515 personer.

Der er en politisk målsætning af andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse skal halveres fra 2017 til 2030. I figur 4.1 kan vi se, at andelen er faldet en smule over de sidste fire år. I 2018 var der 7,0 pct. af de unge, som var uden uddannelse eller beskæftigelse, mens det som sagt er 6,3 pct. i 2021. Fra 2018 til 2021 er andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse altså faldet med 0,7 procentpoint.

Figur 4.1

Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, 2018-2021

Anm.: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober det pågældende år. Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet er der ca. 600 manglende registreringer til den Forbedrende Grunduddannelse (FGU) i 2019. Dette ville i så fald betyde, at 2019-andelen er mindre end på figuren. Læs mere herom i bilag 3 metode.

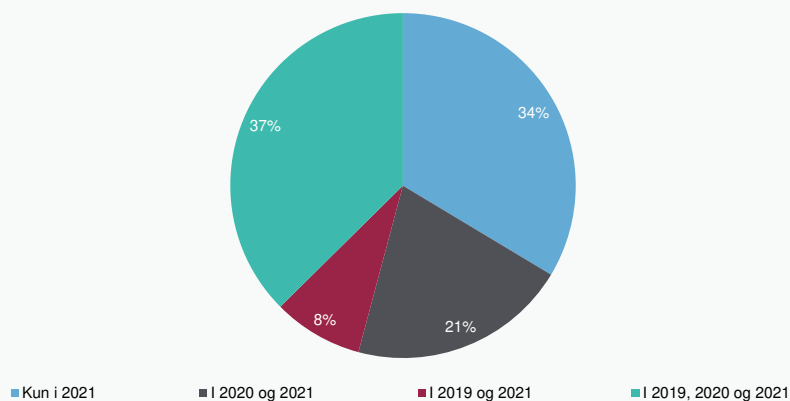
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hvor mange unge har været uden uddannelse eller beskæftigelse i flere år i træk?

Figur 4.2 omhandler de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, fordelt på, hvorvidt de ligeledes har været uden uddannelse eller beskæftigelse i de to foregående år.³

Figur 4.2

Unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, fordelt på hvilke år de har været det

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021. Figuren er begrænset til personer, der er en del af populationen i alle 3 år. Dvs. at 15-16 årige ikke indgår.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, har 37 pct. – eller helt præcist 14.345 unge – været uden uddannelse eller beskæftigelse i minimum de sidste 3 år, jf. figur 4.2.

³ De, der ikke var i populationen i 2019 eller 2020, indgår ikke. Derfor omhandler figuren kun unge, der i 2021 var mellem 17 og 24 år. Populationen i figur 4.3 er således 38.349 personer.

Der er altså en betydelig gruppe unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der sidder fast og har svært ved at komme i gang.⁴

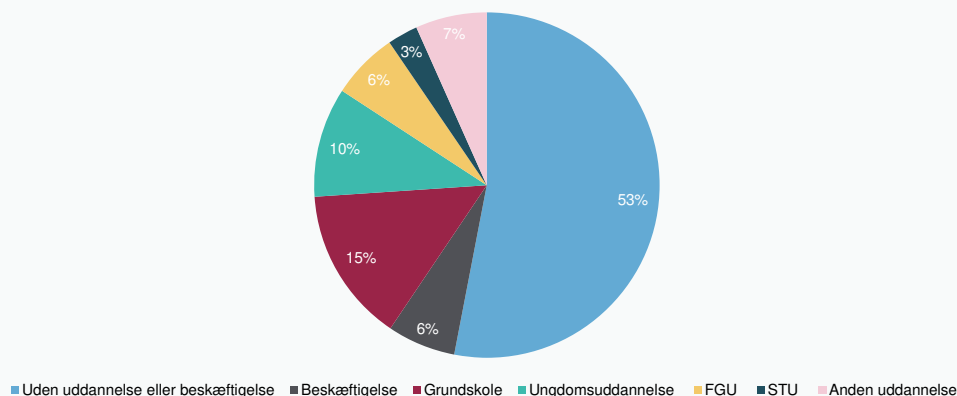
21 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, var også uden uddannelse og beskæftigelse i 2020, men ikke i 2019, og 34 pct. har kun været uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021. Der er desuden 8 pct., der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, startede på en uddannelse eller i beskæftigelse i 2020, men var uden uddannelse eller beskæftigelse igen i 2021.

Hvad har de unge uden uddannelse eller beskæftigelse tidligere lavet?

I figur 4.3 ser vi på, hvad de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, lavede ét år tidligere, altså i 2020. Figuren viser, at 53 pct. af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, også var det i 2020⁵. Det betyder samtidig, at 47 pct. *ikke* var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2020. Blandt andet var 15 pct. i 2020 i gang med grundskolen, 6 pct. var i beskæftigelse og 10 pct. var i gang med en ungdomsuddannelse.

Figur 4.3

Unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, fordelt på hvad de lavede et år tidligere

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021. Enkelte unge var både i gang med en uddannelse og i beskæftigelse i 2020. Disse unge er kategoriseret efter deres uddannelse. Der er én gruppe af unge, som er en del af analysepopulationen i 2021, men ikke i 2020. Da det drejer sig om meget få personer, har vi valgt ikke at slette disse af diskretionshensyn. Det gælder for de unge, der er 15 år i 2021. I 2020 var de således uden for populationens aldersafgrænsning (15-24 år). Denne gruppe er kategoriseret som værende i gang med grundskolen i 2020. Der er desuden en lille gruppe, der er registreret som førtidspensionister i 2020, men ikke i 2021. Denne gruppe er kategoriseret som værende i gang med en anden uddannelse i 2020. Der er tale om færre end 50 personer og påvirker ikke tallene i figur 4.3.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

⁴ Bemærk, at der som nævnt i kapitel 3 er tale om et nedslagstidspunkt (status den 1. oktober hvert år). Den unge kan derfor godt have været kortvarigt i beskæftigelse i mellem den 1. oktober 2020 og den 1. oktober 2021 og stadig indgå i gruppen uden uddannelse eller beskæftigelse alle tre år (såfremt man var uden uddannelse eller beskæftigelse den 1. oktober både i 2019, 2020 og 2021).

⁵ Dette svarer til summen af den grå og den grønne kategori i figur 4.2. Dog er summen af disse kategorier 58 pct. mod de 53 pct. i figur 4.3. Forskellen skyldes, at figur 4.2 ikke indeholder de 15- og 16-årige unge.

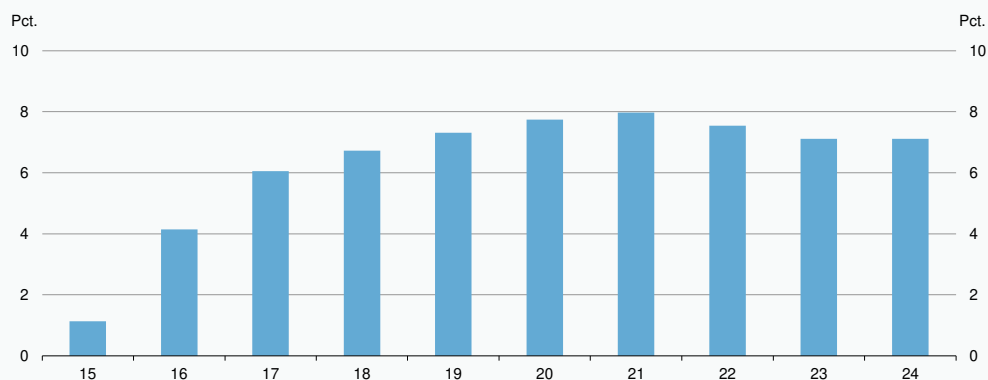
4.2 Karakteristik af unge uden uddannelse eller beskæftigelse

På tværs af de 15-24-årige, er der stor forskel på, hvor stor en andel, der er uden uddannelse eller beskæftigelse på tværs af aldersgrupperne, jf. figur 4.4. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er mindst for de 15-årige og stiger væsentligt indtil de 21-årige. Andelen er højest for de 21-årige, hvor ca. 8 pct. er uden uddannelse eller beskæftigelse og falder derefter en smule for de 22-24 årige.

At de yngre i aldersgruppen er underrepræsenteret, er ikke så overraskende, da de 15-17-årige skal være i uddannelse, beskæftigelse eller anden aktivitet. På trods af dette er der dog stadig 7.674 unge mellem 15-17 år, der hverken var i uddannelse eller beskæftigelse i 2021.

Figur 4.4

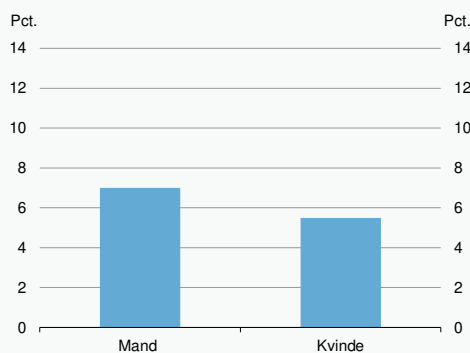
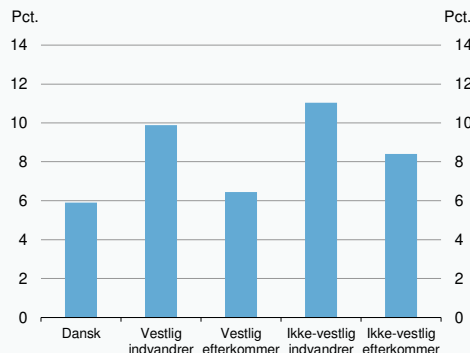
Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 fordelt på alder

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Der er en større andel af de unge mænd, der er uden uddannelse eller beskæftigelse, sammenlignet med de unge kvinder, jf. figur 4.5. 7,0 pct. af mændene er i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse. For kvinder er denne andel på 5,5 pct.

Figur 4.5**Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, fordelt på køn****Figur 4.6****Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, fordelt på herkomst**

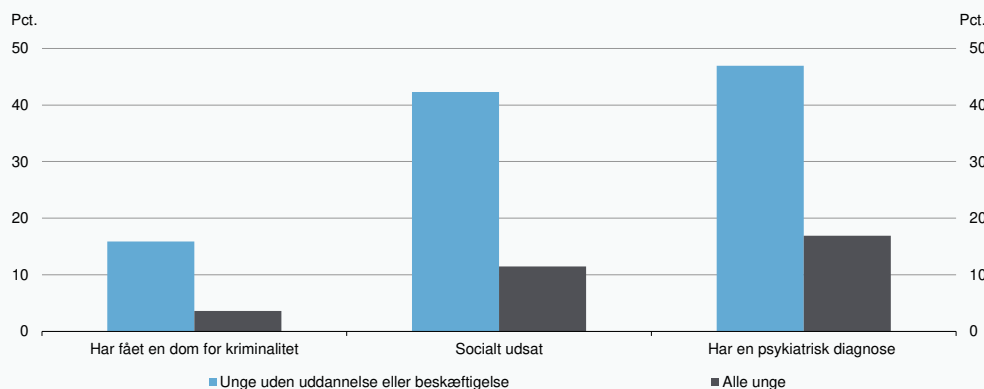
Anm.: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021.
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Der er også forskelle mht. andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, hvis vi ser på tværs af de unges herkomst, jf. figur 4.6. Blandt efterkommere fra ikke-vestlige lande samt blandt indvandrere fra både vestlige og ikke-vestlige lande, er der flere unge, som er uden uddannelse eller beskæftigelse, sammenlignet med unge med dansk herkomst. For unge med dansk herkomst, er der 5,9 pct., som er uden uddannelse eller beskæftigelse. Til sammenligning er denne andel på 9,9 pct. for vestlige indvandrere, og 11,0 pct. for ikke-vestlige indvandrere. Efterkommere ligger lavere end indvandrere med 8,4 pct. for de ikke-vestlige efterkommere og 6,5 pct. for de vestlige efterkommere.

Ikke overraskende er de unge uden uddannelse eller beskæftigelse også overrepræsenteret, når vi ser på unge med andre udfordringer. Således har unge uden uddannelse eller beskæftigelse oftere end andre unge fået en dom for kriminalitet, de er oftere socialt udsatte og de har oftere fået en psykiatrisk diagnose. Hvis vi ser på de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, så viser figur 4.7, at 16 pct. af dem tidligere har fået en dom for kriminalitet, 42 pct. er socialt udsat, hvilket vil sige, at de har modtaget en forebyggende foranstaltning og/eller har været anbragt, og 47 pct. har en psykiatrisk diagnose. For alle tre indikatorer er andelen med den pågældende udfordring markant mindre, når vi ser på alle unge.

Figur 4.7

Andel unge med udvalgte udfordringer hhv. for unge uden uddannelse eller beskæftigelse og for alle unge, 2021

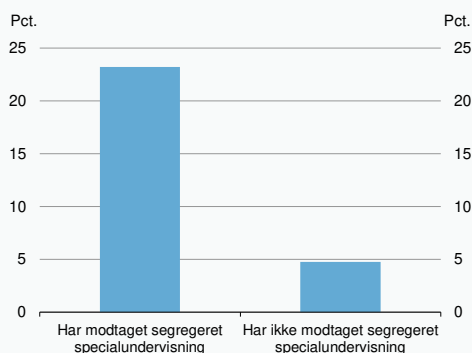
Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021. Kriminalitet er ekskl. færdselslov. Man indgår i kategorien socialt udsat, hvis man enten har været anbragt og/eller modtaget forebyggende foranstaltninger.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Mange af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse har allerede udfordringer i folkeskolen. For det første viser figur 4.8, at andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er større blandt de unge, der har modtaget segregeret specialundervisning i grundskolen, sammenlignet med de unge, der *ikke* har modtaget segregeret specialundervisning. Ligeledes er andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse væsentligt større blandt de unge, der *ikke* fik mindst 02 i dansk og matematik, ved afslutningen af 9. klasse sammenlignet med de unge, der fik mindst 02, som vist i figur 4.9.

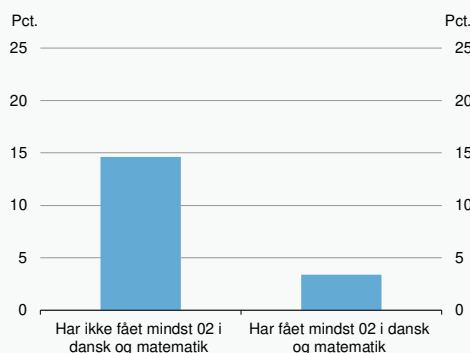
Figur 4.8

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, opdelt på om man modtog segregeret specialundervisning i grundskolen

Figur 4.9

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, opdelt på om de har fået mindst 02 i dansk og matematik ved afslutningen i 9. klasse

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

4.3 Unge uden uddannelse eller beskæftigelse, som tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse

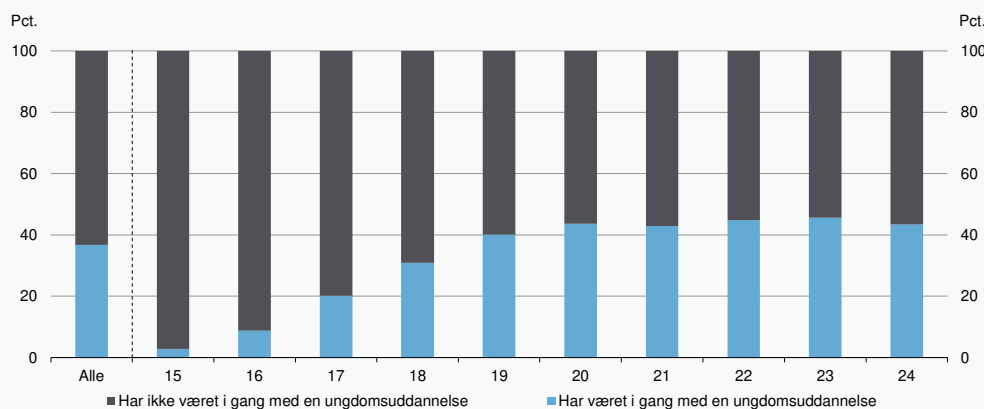
Med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" har aftalepartierne fastsat en målsætning om, at 90 pct. af de 25-årige skal have gennemført en ungdomsuddannelse i 2030. I de næste figurer sætter vi fokus på tidligere ungdomsuddannelsesaktivitet for de unge, der i 2021 er uden uddannelse eller beskæftigelse. For når man ikke er i uddannelse eller beskæftigelse i 2021, er det så fordi, man aldrig er kommet i gang med en ungdomsuddannelse?

37 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, har tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er altså droppet ud, jf. figur 4.10. Det betyder dog også, at knap 63 pct. af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, aldrig har været i gang med en ungdomsuddannelse.

Andelen, der har været i gang med en ungdomsuddannelse, er lavest for de yngre aldersgrupper og højere for de ældre aldersgrupper. Eksempelvis er det 8,8 pct. af de 16-årige og 20,1 pct. af de 17-årige unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud. Den tilsvarende andel for de 24-årige er 43,4 pct. Dette er ikke så mærkeligt, da de ældre unge, har haft længere tid til at starte på en ungdomsuddannelse. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud, stiger ikke meget efter de 20 år.

Figur 4.10

Andel af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud, totalt og fordelt på alder

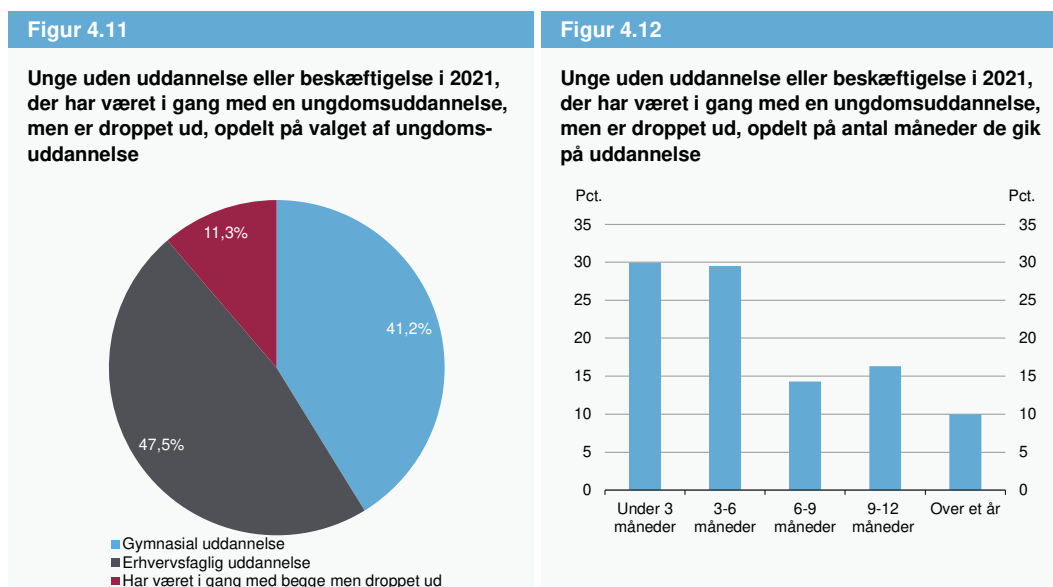

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været i gang med en ungdomsuddannelse opgjort 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 4.11 viser uddannelsesvalget for de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud. Her ses, at der er en meget ligelig fordeling mellem andelen, der har været i gang med en gymnasial uddannelse, og andelen, der har været i gang med en erhvervsuddannelse (hhv. 47,5 pct. og 41,2 pct.). Der er desuden 11,3 pct., der har været i gang med begge typer af ungdomsuddannelser, men altså er droppet ud.

I figur 4.12 ses, hvor lang tid denne gruppe unge gik på ungdomsuddannelsen, før de droppede ud. Her ses en meget tydelig tendens til, at langt de fleste afbryder ungdomsuddannelsen inden for det første halve år. Over 30 pct. stoppede inden for de første 3 måneder og yderligere 29 pct. stoppede i de efterfølgende tre måneder – dvs. at i alt var næsten 60 pct. af de unge i denne gruppe stoppet på uddannelsen inden for det første halve år.

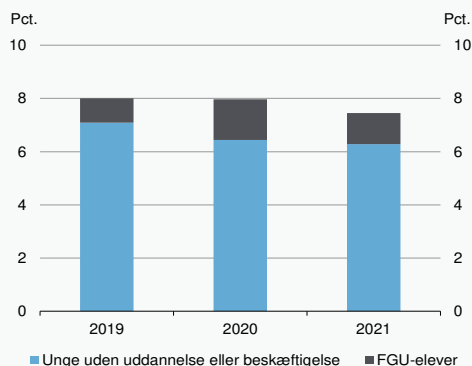
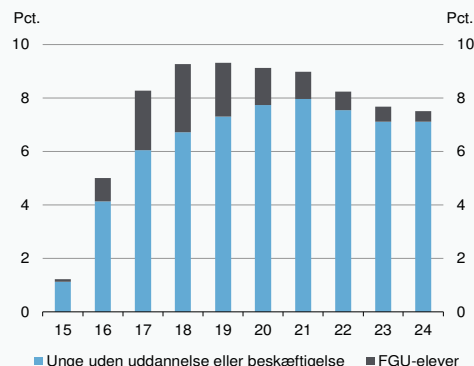
Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse der har været i gang med en ungdomsuddannelse opgjort 1. oktober 2021. I figur 4.11: Hvis den unge har været i gang med ungdomsuddannelse flere gange, er det gennemsnitlige antal måneder beregnet. Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

4.4 Et særligt blik på FGU

I forbindelse med "Aftale om bedre veje til uddannelse og job" i 2017 blev FGU (den Forberedende Grunduddannelse) oprettet. FGU'ens formål er at hjælpe unge under 25 år, der har brug for en anden vej, til at komme i uddannelse eller job. FGU er derfor direkte tiltænkt de unge, som denne analyse fokuserer på – altså unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Hvis man er i gang med en FGU, er man i gang med en uddannelse, og man indgår derfor ikke i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. En FGU klassificeres dog ikke som en ungdomsuddannelse, så selvom man gennemfører en FGU, kan man stadig efterfølgende blive en del af gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse igen. Derfor udvider vi i dette afsnit vores fokus og ser på, hvor mange unge, der enten er uden uddannelse eller beskæftigelse eller i gang med en FGU. Vi ser desuden på, hvor stor en andel af de elever, der er i dag er uden uddannelse eller beskæftigelse, som tidligere har været i gang med en FGU. Det skal dog påpeges, at FGU først blev oprettet i 2019, og derfor stadig er en forholdsvis ny uddannelsesinstitution.

I 2021 var 1,2 pct. af de unge mellem 15 og 24 år i gang med en FGU, jf. figur 4.13. Det er lidt færre end i 2020, men lidt flere end i 2019. Det skal dog bemærkes, at 2019-tallene ifølge Børne- og Undervisningsministeriet kan være underestimeret pga. manglende opstartsregistreringer.⁶

⁶ Læs mere herom i bilag 3 "Metode".

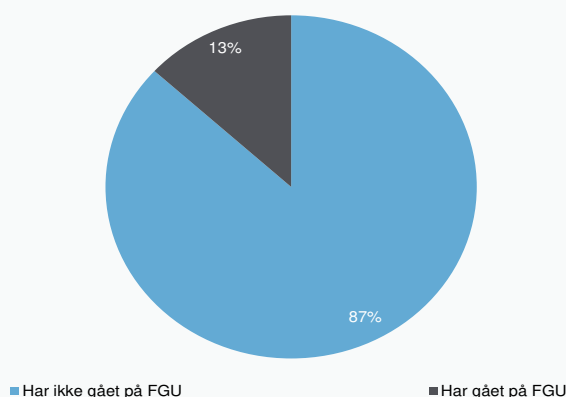
Figur 4.13**Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse samt andel FGU-elever, 2019-2021****Figur 4.14****Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse samt andel FGU elever, 2021, fordelt på alder**

Anm.: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse og FGU-elever er opgjort per 1. oktober i det pågældende år. Ifølge Børne- og Undervisningsministeriet er der ca. 600 manglende registreringer til den forbedrende grunduddannelse (FGU) i 2019. Dette ville i så fald betyde, at 2019-andelen er mindre end på figuren. Læs mere herom i bilag 3 metode.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Som det også fremgår ovenfor, er andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse faldet de seneste tre år, altså siden FGU'ens oprettelse. Det virker derfor meget oplagt at overveje, hvorvidt dette fald skyldes, at flere af de elever, der tidligere var uden uddannelse eller beskæftigelse, nu er i gang med en FGU. Figur 4.13 viser, at selv hvis vi medregner FGU-elever som unge uden uddannelse eller beskæftigelse, ville andelen naturligvis være højere, men stadig faldende. Der er en klar tendens til, hvilke aldersgrupper der er i gang med en FGU, jf. figur 4.14. Andelen af FGU-elever stiger fra 15 år og toppes for de 18-årige.

Af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, har 13 pct. af dem tidligere gået på FGU, jf. figur 4.15. Der er desuden en del variation mellem kommunerne, som vi ser på i kapitel 5.⁷

Figur 4.15**Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der tidligere har gået på FGU**

Anm.: Unge uden uddannelse eller beskæftigelse der har gået på FGU opgjort 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

⁷ Det skal bemærkes, at figuren ikke viser, hvor stor en andel af de unge uden uddannelse eller beskæftigeles, der tidligere har gået på en forberedende uddannelse (fx EGU, KUU etc.), men udelukkende hvor mange der har gået på en FGU (der som nævnt først blev oprettet i 2019).

5 Resultater på kommuneniveau

I dette kapitel fokuserer vi på kommunernes resultater og undersøger den kommunale variation på forskellige nøgletal vedrørende andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse.

I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" kan du finde figurer med de mest centrale nøgletal fra dette kapitel for hver enkelt kommune. I bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" fremgår alle disse nøgletal i kommunefordelte tabeller.

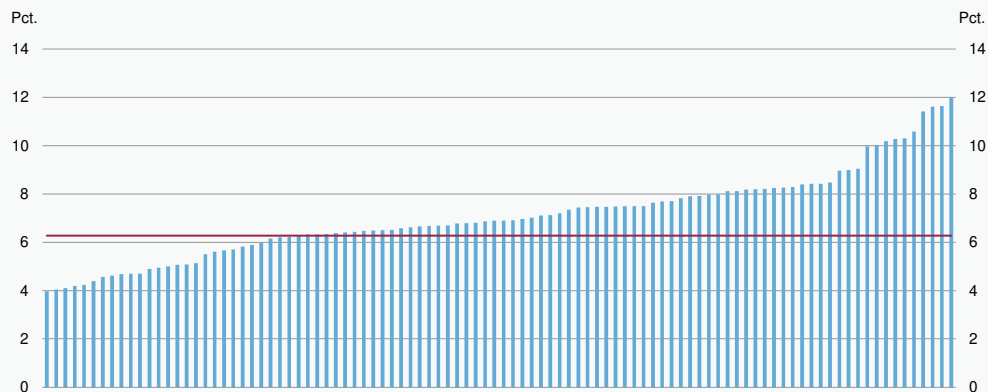
3 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- Der er markante forskelle i andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse på tværs af kommunerne. I kommunen med den laveste andel er det kun omkring 4 pct. af de 15-24-årige unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse, og i kommunen med den højeste andel er det næsten 12 pct. En del af den kommunale variation kan forklares med forskelle i kommunernes rammevilkår. Der er dog også forskelle mellem kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, når der bliver taget højde for kommunens rammevilkår.
- Der er væsentlig forskel på kommunernes udvikling i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fra 2018 til 2021. I kommunen med det største fald er der 3,3 procentpoint færre unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 i forhold til i 2018, og i kommunen med den største stigning er der 2,6 procentpoint flere unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021. Der er en lille tendens til, at de kommuner, der havde den højeste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2018, også er de kommuner, som har reduceret andelen mest i de efterfølgende år.
- Der er også forskel mellem kommunerne mht. hvor stor en andel af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været det i de sidste tre år. Konkret varierer dette på tværs af kommunerne fra 18 pct. til 43 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021.

Andelen af unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse, varierer meget på tværs af kommunerne som vist i figur 5.1. Mens det i kommunen med den laveste andel er omkring 4 pct. af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse, så er det i kommunen med den højeste andel omkring 12 pct. af de unge – altså mere end én ud af hver tiende unge. Som nævnt i kapitel 4 er andelen på landsplan 6,3 pct.

Figur 5.1

Andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fordelt på kommune, 2021

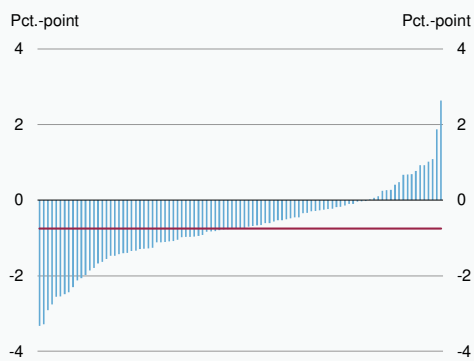
Anm.: Den røde streg angiver det vægtede landsgennemsnit. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I figur 5.2 ses kommunernes udvikling i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fra 2018 til 2021. Der er igen variation mellem kommunerne. I kommunen med det største fald er andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse faldet med 3,3 procentpoint fra 2018 til 2021, mens andelen i kommunen med den største stigning er steget med 2,6 procentpoint. I alt er andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse faldet i 79 kommuner og steget i 19 kommuner.

Figur 5.2

Udviklingen i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fordelt på kommune, 2018-2021

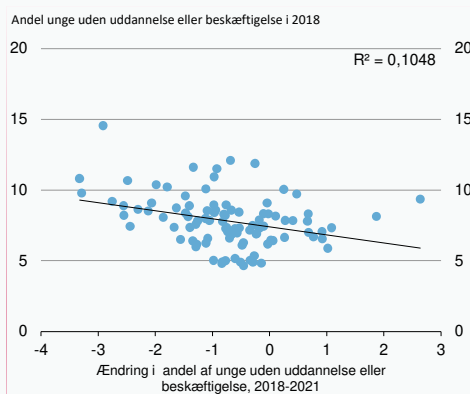

Anm.: Den røde streg i figur 5.2 angiver det vægtede landsgennemsnit. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort per. 1. oktober i det pågældende år.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 5.3

Sammenhæng mellem udviklingen i andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fra 2018-2021 og kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2018

Figur 5.3 viser sammenhængen mellem kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2018 og kommunernes udvikling i andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse fra 2018 til 2021. Figuren viser en lille tendens til, at de kommuner, der havde den højeste andel i

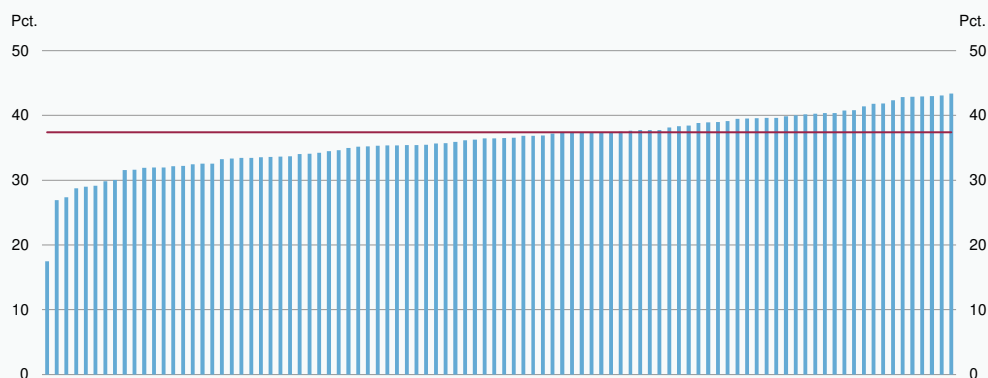
2018, også er de kommuner, hvor andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse er faldet mest i de efterfølgende år. Der er dog også flere kommuner, der ikke følger denne tendens.

5.1 Hvad har de unge uden uddannelse eller beskæftigelse tidligere lavet?

I kapitel 4 så vi, at på landsplan har en tredjedel af de unge, som var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, været det i tre år i streg. Denne andel varierer dog på tværs af kommunerne som vist i figur 5.4. I den kommune, der har den laveste andel, er der 18 pct. af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har været det de sidste tre år. I den kommune, der har den højeste andel, er dette 43 pct. Dvs. at for nogle kommuner, er det næsten halvdelen af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der også har været det de foregående to år.

Figur 5.4

Andel af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har været det, de sidste 3 år, fordelt på kommune

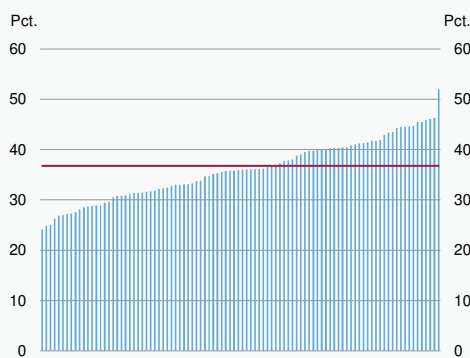
Anm.: Den røde streg angiver det vægtede landsgennemsnit. Populationen er begrænset til personer, der er en del af den i alle 3 år. Det betyder, at kun 17-24 årige er medtaget.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

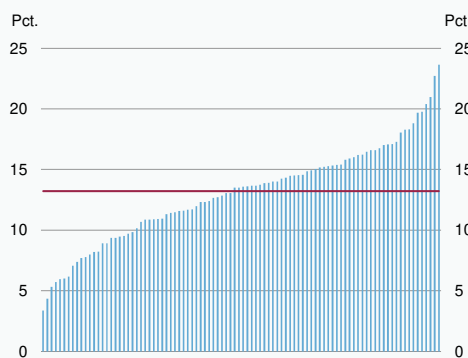
Der er også forskel mellem kommunerne, når vi ser på andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud, jf. figur 5.5. Andelen varierer fra 24 pct. til 52 pct. på tværs af kommunerne. Det betyder, at for nogle kommuner er det kun en fjerdedel af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der tidligere har været i gang med en ungdomsuddannelse, og for andre er det op mod halvdelen.

Figur 5.5

Andel af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud, fordelt på kommune

Figur 5.6

Andel af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, der har gået på FGU, fordelt på kommune

Anm.: Den røde streg angiver det vægtede landsgennemsnit. Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, der har været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud eller en FGU er opgjort per 1. oktober 2021.

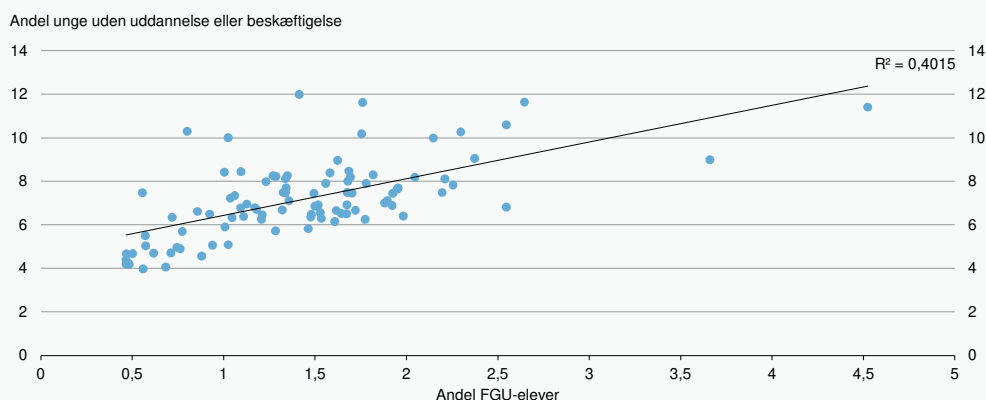
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Hvis vi vender blikket mod FGU, er der også store kommunale forskelle mht. andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, som tidligere har været i gang med en FGU. For nogle kommuner gælder det for mindre end 5 pct. af de unge, der nu er uden uddannelse eller beskæftigelse, hvorimod det for andre kommuner er tilfældet for over 20 pct., jf. figur 5.6.

Der er en positiv sammenhæng mellem andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse og andelen af FGU-elever, jf. figur 5.7. Det betyder, at de kommuner, der har en høj andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, også har en tendens til at have en høj andel FGU-elever, og omvendt. Det kan ikke udelukkes, at sammenhængen kan være drevet af de socioøkonomiske forskelle mellem kommunerne. I bilag 2 kan du se andelen af FGU elever i den enkelte kommune.

Figur 5.7

Sammenhæng mellem kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse og andel FGU-elever i 2021

Anm.: Andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse og FGU-elever er opgjort per 1. oktober i det pågældende år.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

5.2 Benchmarking med kontrol for rammevilkår

Når kommunerne har forskellige andele af unge uden uddannelse eller beskæftigelse, kan det blandt andet skyldes, at kommunerne har forskellige sammensætninger af unge, fx med hensyn til de unges køn, alder og herkomst samt mht. forældrenes uddannelsesniveau og beskæftigelse. Disse forskelle betegner vi som kommunernes rammevilkår, hvilket henviser til de strukturelle forhold, som den enkelte kommune arbejder under. Rammevilkår er kendetegnet ved, at de ikke kan ændres af kommunen på kort eller mellemlang sigt.

I denne del af analysen tages der højde for forskelle i rammevilkår mellem kommunerne ved at udregne en benchmarkingindikator ved hjælp af en statistisk model. Dette er beskrevet yderligere i kapitel 3 og bilag 3 "Metode".

I tabel 5.1 nedenfor ses de rammevilkår, som har vist sig at have betydning for, om den unge er uden uddannelse eller beskæftigelse. I analysen indgår alle variable samtidigt, hvilket betyder, at de beskrevne retninger i tabellen udtrykker rammevilkårets betydning, når de øvrige rammevilkår holdes konstant. "+" angiver, at de beskrevne karakteristika øger den unges sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, mens "-" angiver, at de beskrevne karakteristika mindsker den unges sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse. For eksempel er der et minus foran køn, hvilket betyder, at kvinder har en mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til referencegruppen, i dette tilfælde mænd. Dette gælder som nævnt, når der samtidig tages højde for de andre karakteristika i tabel 5.1. Tomme felter angiver, at de beskrevne karakteristika ikke er signifikant i forhold til om den unge er uden uddannelse eller beskæftigelse.

I bilag 3 "Metode" kan du se både parameterestimer og standardfejl for alle rammevilkår i analysen.

Tabel 5.1

Sammenhæng mellem baggrundskarakteristika og sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, 2018-2021

Variabel	Retning	Fortolkning
Den unges baggrundskarakteristika		
Køn (reference: Mand)	-	Kvinder har mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse end mænd.
Alder	+/-	Jo ældre de unge er, jo større sandsynlighed er der for at være uden uddannelse eller beskæftigelse. Effekten er dog aftagende.
Herkomst (reference: Dansk herkomst)	+	Indvandrere og efterkommere (både fra vestlige og ikke-vestlige lande) har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse ift. unge med dansk herkomst.
Antal børn	+	Jo flere børn de unge har, jo større sandsynlighed har man for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Er teenager forældre (reference: Nej)	+	Unge, der er eller har været teenagerforældre, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Barn af teenager (reference: Nej)	+	Unge, der er barn af teenagerforældre, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Er ordblind (reference: Nej)	+	Unge, der er ordblinde, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Har modtaget segregeret specialundervisning (reference: Nej)	+	Unge, der har modtaget segregeret specialundervisning i løbet af folkeskolen, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Dømt for kriminalitet (reference: Nej)	+	Unge, der har været dømt for kriminalitet, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Forældres baggrundskarakteristika		

Mor og fars højeste fuldførte uddannelse ¹⁾ (reference: Grundskolen)	-	Unge, hvis forældre har en højere uddannelse end grundskolen, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Mor og fars beskæftigelse ¹⁾ (reference: lønmodtager)	-/+	Hvis den unges forældre er uden for beskæftigelse, eller hvis mor er selvstændig, har den unge større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvis forældrene er lønmodtagere. De unge har dog mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, hvis deres forældre er topledere eller hvis deres far er selvstændig.
Mor og fars har været dømt for kriminalitet ¹⁾ (reference: Nej)	+	Unge, hvis forældre har været dømt for kriminalitet, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Kontakt til sundhedsvæsenet og andre offentlige myndigheder		
Kontakt til somatisk sygehus (reference: 0 kontakter)	+	Unge, der har haft over 4 kontaktdage på et somatisk sygehus det seneste år, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, sammenlignet med unge uden kontakt det seneste år. Der er ingen signifikant forskel mellem unge med 1-3 kontaktdage og unge uden kontakt det seneste år.
Kontakt til almen praksis (reference: 0 kontakter)	+/-	Unge, der har haft kontakt til almen praksis 1-3 gange inden for det seneste år, har mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse sammenlignet med unge, der ikke har haft kontakt til almen praksis. Unge, der har haft kontakt til almen praksis mere end 4 gange, har omvendt større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, sammenlignet med unge, der ikke har haft kontakt til almen praksis.
Kontakt til speciallæge (reference: Nej)	-	Unge, der har haft kontakt til en speciallæge det seneste år, har mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Kontakt til øvrig praksis (reference: Nej)	-	Unge, der har haft kontakt til den øvrige praksis det seneste år, har mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Har været tidligere anbragt (reference: Nej)	+	Unge, der har været anbragt, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Har en psykisk diagnose (reference: Nej)	+	Unge med en psykisk diagnose har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Har modtaget en forebyggende foranstaltning (reference: Nej)	+	Unge, der har modtaget en forebyggende foranstaltning, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Geografiske karakteristika		
Afstand til nærmeste gymnasium (reference: 0-5 km)	-	Unge, der bor længere end 5 km væk fra det nærmeste gymnasium, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, end unge der bor mellem 0 og 5 km fra et gymnasium.
Afstand til nærmeste erhvervsskole (reference: 0-5 km)	-	Unge, der bor længere end 5 km fra nærmeste erhvervsuddannelse, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Brancheandel i kommunen (reference: fremstillingsvirksomhed)	+/-	Sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse afhænger af, hvor stor forskellige brancher er i den unges kommune (målt på antal ansatte). Fx falder sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, jo større landbrug, jagt, skovbrug og fiskeri-branchen er, mens sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse stiger, jo større bygge og anlægsbranchen er i kommunen,
Ledighed i pendlingsområde	+	Jo større ledigheden er i pendlingsområdet, jo større er sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse.
Årstal		
Årstal (reference: 2018)	+	Sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse er større i 2019 end i 2018, men mindre i 2020 og 2021 sammenlignet med 2018.

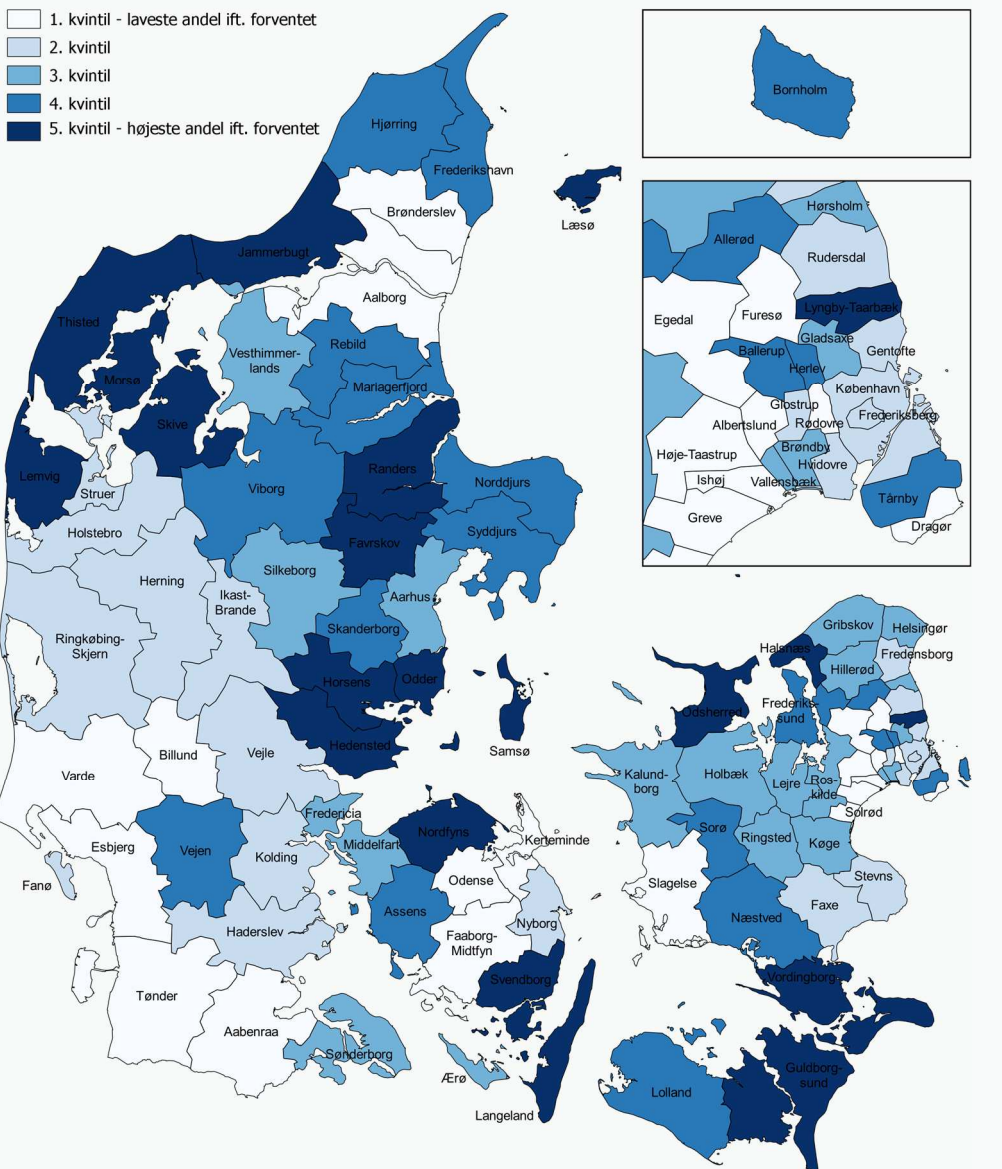
Anm.: Alle resultater i tabellen er signifikante på 10 procents-niveau. "+" angiver, at de beskrevne karakteristika øger den unges sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, mens "-" angiver, at de beskrevne karakteristika mindsker den unges sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse. ¹⁾ Der er kodet en separat variabel hhv. for mor og far.
Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

På baggrund af ovenstående regressionsresultater har vi beregnet en benchmarkingindikator for hver kommune i hvert af årene 2018-2021. Benchmarkingindikatoren udtrykker forskellen mellem hver enkel kommunes faktiske andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse og kommunens forventede andel på baggrund af kommunens rammevilkår. Benchmarkingindikatoren viser dermed, hvorvidt en kommune har en højere eller lavere andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår.

I figur 5.8 er kommunernes benchmarkingindikator for andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 vist i kvintiler. 1. kvartil er den femtedel af kommunerne, der har den laveste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår. 5. kvartil er den femtedel af kommuner, der har den højeste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kunne forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår.

Figur 5.8

Benchmarkingindikator for andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021

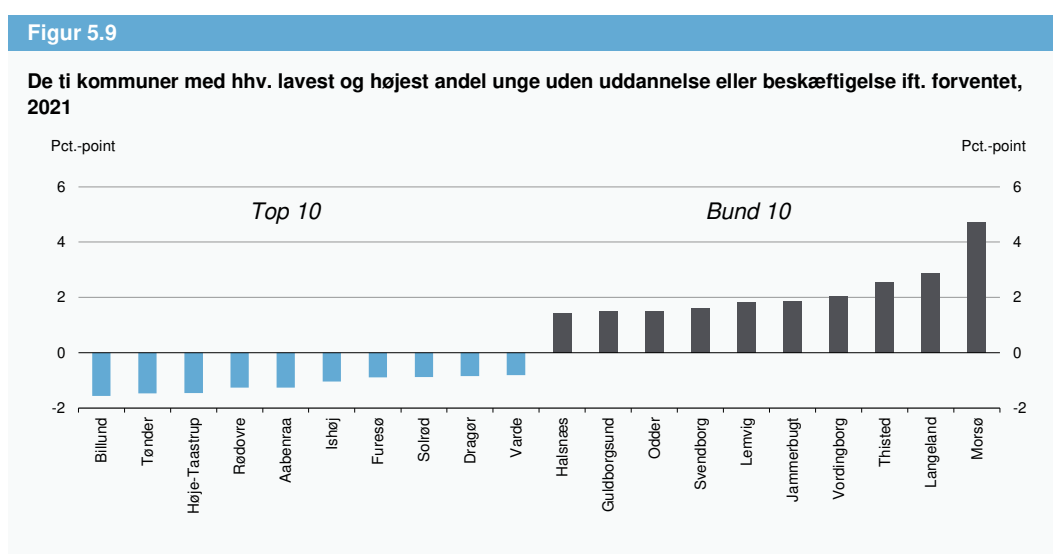

Anm.: 1. kvartil er den femtedel af kommunerne, som har den laveste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kan forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår. 5. kvartil er den femtedel af kommunerne, som har den højeste andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse i forhold til, hvad man kan forvente på baggrund af kommunernes rammevilkår. Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

Figur 5.8 viser, at der også er forskelle mellem kommunernes andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse, når der tages højde for kommunernes rammevilkår. Benchmarkingindikatoren varierer fra -1,6 til 4,7. Det vil sige, at de to kommuner med den laveste og højeste benchmarkingindikator har hhv. 1,6 procentpoint færre og 4,7 procentpoint flere unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente ud fra kommunens rammevilkår.

Figur 5.9 viser de 10 kommuner med den laveste og højeste benchmarkingindikator. De 10 kommuner med den laveste benchmarkingindikator, har i gennemsnit 1,1 procentpoint færre unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente i forhold til kommunens rammevilkår. De 10 kommuner med den højeste benchmarkingindikator, har i gennemsnit 2,2 procentpoint flere unge uden uddannelse eller beskæftigelse, end hvad man kunne forvente ud fra deres rammevilkår. Disse forskelle virker måske ikke umiddelbart af meget, men når vi snakker om andele, der på landsplan blot er på 6,3 pct. kan der altså være tale om betydelige procentvise forskelle.

Anm.: Eksklusiv de fire små ø-kommuner (Fanø, Læsø, Samsø og Ærø) pga. få observationer. En benchmarkingindikator under 0 angiver, at kommunen klarer sig bedre end man kan forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. En benchmarkingindikator over 0 indikerer omvendt, at kommunen klarer sig dårligere end man kan forvente på baggrund af kommunens rammevilkår. Unge uden uddannelse eller beskæftigelse er opgjort 1. oktober 2021.

Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I bilag 1 "Sådan placerer din kommune sig" og bilag 2 "Kommunespecifikke nøgletal" kan du finde de faktiske og forventede andele af unge uden uddannelse eller beskæftigelse for den enkelte kommune for årene 2018-2021.

Sammenhæng mellem den unges resultater fra grundskolen og sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse

Alle unge i vores population har gået i en dansk grundskole, og for mange af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse, er grundskolen deres højeste fuldførte uddannelse. Det er derfor interessant at se, om der er sammenhæng mellem de unges resultater fra grundskolen og om man senere er uden uddannelse eller beskæftigelse. Konkret ser vi i denne delanalyse på sammenhængen dels for de unges resultater fra dansk og matematik ved folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse og dels for de unges fraværsniveau i deres sidste skoleår i grundskolen.

Tabel 5.2 viser sammenhængen mellem de unges skoleresultater og sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse. Analysen er foretaget ud fra den samme statistiske model

som i benchmarkinganalysen ovenfor. Det vil sige, at ud over de to indikatorer for de unges resultater fra grundskolen, så er der samtidig taget højde for de rammevilkår, som fremgår af tabel 5.1 ovenfor. Når vi fx i modellen ser, at der er en positiv sammenhæng mellem elevens fraværsniveau og sandsynligheden for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, så er det altså gældende når der samtidig er taget højde for både elevens afgangskarakter i 9. klasse og rammevilkår så som alder, herkomst og forældres uddannelsesniveau. Det skal bemærkes, at vi ikke ud fra denne analyse kan drage konklusioner om effekten eller kausaliteten af de enkelte resultatindikatorer.

I tabel 5.2 ses, at selv om vi tager højde for den enkelte unges karakteristika, så er der stadig en sammenhæng mellem den unges skoleresultater og sandsynligheden for senere at være uden uddannelse eller beskæftigelse. Konkret ses, at unge, der fik over 02 i dansk og matematik ved afgangseksamen i 9. klasse har lavere sandsynlighed senere i livet at være uden uddannelse eller beskæftigelse. Omvendt har unge med højt fravær det sidste år af folkeskolen større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse senere i livet.

Tabel 5.2

Sammenhæng mellem de unges skoleindikatorer og sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse, 2018-2021

Skoleresultat	Retning	Fortolkning
Har fået mindst 02 i dansk og matematik (reference: Nej)	-	Elever der har fået mindst 02 i dansk og matematik ved folkeskolens afgangseksamen i 9. klasse har mindre sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse end unge, der ikke har fået mindst 02.
Elevfravær det sidste skoleår i grundskolen (reference: Under 3 timer/lektioner)	+	Elever med højt elevfravær det sidste år i grundskolen, har større sandsynlighed for at være uden uddannelse eller beskæftigelse end elever med et gennemsnitlig fravær på mindre end 3 pct..

Anm.: I modellen er der samtidig taget højde for rammevilkårene fra regressionsmodellen i tabel 5.1. Fravær i sidste folkeskoleår er som udgangspunkt i 9. klasse. Hvis der ikke er data for fravær i 9. klasse eller at den unge ikke har gennemført 9.klasse, tages fravær for 8. klasse. Hvis det samme er gældende for 8. klasse, bruges fravær for 7. klasse.

Kilde: Danmarks Statistik, og egne beregninger.

6 Forløbsanalyse af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019

I kapitel 4 så vi, at mange unge uden uddannelse eller beskæftigelse ét år har været uden uddannelse eller beskæftigelse i flere år i streg. For de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, er det 37 pct., der har været det de sidste 3 år. Der er dog også en del af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse, som kun har været i denne gruppe det seneste år

I dette kapitel undersøger vi forløbet for unge, der tidligere har været i gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse. Hvor mange er kommet i gang med en uddannelse eller beskæftigelse? Hvor mange bliver i disse aktiviteter, og hvor mange falder tilbage til gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse? I hele dette kapitel er populationen de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og vi ser på, hvad de lavede i 2020 og i 2021.⁸

2 CENTRALE KONKLUSIONER FRA KAPITLET

- 55 pct. af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, er det også i 2020. 71 pct. af disse 55 pct. er stadig uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021. Det svarer til at 39 pct. af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, også er det i både 2020 og 2021.
- 20 pct. af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som kommer i enten beskæftigelse eller starter på en uddannelse i 2020, er uden uddannelse eller beskæftigelse igen i 2021.

I figur 6.1 har vi nærmere undersøgt forløbet for de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019. Figuren viser, hvad de lavede i hhv. 2020 og 2021. I boksen på næste side beskrives, hvordan figuren skal læses, og efter figurene beskrives resultaterne fra figuren.

⁸ Denne forløbsanalyse kunne med fordel også være lavet på kommuneniveau, men det har ikke været mulig pga. diskretionshensyn.

SÅDAN LÆSES FIGUR 6.1

Figur 6.1 omhandler kun de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019. Det er desuden kun unge i alderen 15-22 år i 2019, der indgår i figuren. Det skyldes, at de 23- og 24-årige ikke også er en del af populationen i både 2020 og 2021.

Figuren viser de unges aktivitet på tre status-tidspunkter:

- Den første søjle: De unges aktivitet den 1. oktober 2019 (alle i figuren er uden uddannelse eller beskæftigelse).
- Den midterste søjle: De unges aktivitet den 1. oktober 2020.
- Den sidste søjle: De unges aktivitet den 1. oktober 2021.

Imellem søjlerne kan man desuden følge de unges forløb mellem årene. Figuren fortæller altså, hvilken aktivitet de unge bevæger sig hen til fra ét år til det næste. Tallene mellem søjlerne fortæller (for udvalgte grupper), hvor stor en andel af de unge inden for den pågældende aktivitet, der bliver ved aktiviteten, og hvor stor en andel, der skifter aktivitet.

Til sidst viser procenttallene i søjlen yderst til højre, hvor stor en andel af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, der er i gang med den pågældende aktivitet to år senere, altså i 2021.

Her er konkrete eksempler på, hvordan tallene i figur 6.1 skal fortolkes:

Eksempel på aktivitet på et afgrænset status-tidspunkt:

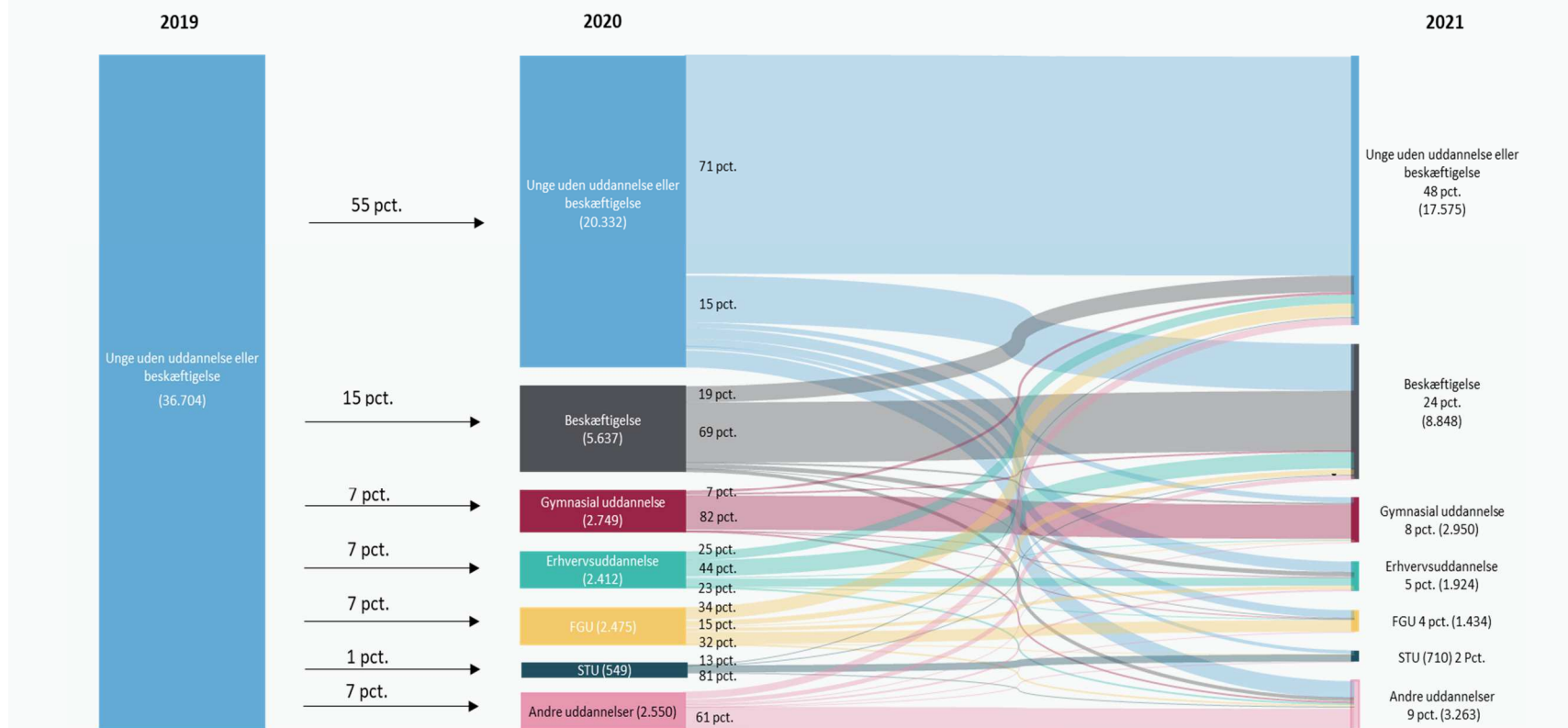
- 36.704 unge var i 2019 uden uddannelse eller beskæftigelse i aldersgruppen 15-22 år (illustreret ved den store blå boks helt til venstre – det er den fulde population for figur 6.1).
- 15 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, var i beskæftigelse i 2020 (illustreret ved pilen mellem de to første søjler).
- 24 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, var i beskæftigelse i 2021 (illustreret med den mørkegrå søjle yderst til højre). Dette tal siger ikke noget om, hvad de unge lavede i 2020 – nogle var uden uddannelse eller beskæftigelse, nogle var i beskæftigelse allerede i 2020, og andre var i gang med et uddannelsesforløb.

Eksempel på hvilken aktivitet de unge bevæger sig til fra 2020 til 2021:

- 69 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, men i beskæftigelse i 2020 er stadig i beskæftigelse i 2021 (illustreret ved den mørkegrå strøm, der går mellem den midterste og den yderste søjle fra "beskæftigelse" til "beskæftigelse").
- 15 pct. af de unge, der både var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019 og i 2020, er kommet i beskæftigelse i 2021 (illustreret ved den lyseblå strøm, der går mellem den midterste og den yderste søjle fra "unge uden uddannelse eller beskæftigelse" til "beskæftigelse").

Figur 6.1

Status for unge der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, hhv. i oktober 2020 og oktober 2021

Anm.: Figuren indeholder kun personer, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019 i aldersgruppen 15-22 år. Opgørelsen er lavet d. 1. oktober i det pågældende år.
 Kilde: Danmarks Statistik og egne beregninger.

I det følgende beskrives de væsentligste resultater fra figur 6.1.

Hvor mange unge er uden uddannelse eller beskæftigelse i flere år?

I figur 6.1 ses for det første, at 55 pct. af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, også var det i 2020 (illustreret ved den lyseblå kasse i den midterste søjle).

Af de unge, der både var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019 og i 2020, var 71 pct. det også i 2021 (illustreret ved den øverste lyseblå strøm, der går mellem den midterste og den yderste søjle i figuren fra "unge uden uddannelse eller beskæftigelse" til "unge uden uddannelse eller beskæftigelse"). Det betyder, at ca. 39 pct.⁹ af de unge, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, fortsat havde denne status i både 2020 og 2021.

Af de unge, der både var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019 og i 2020, er 15 pct. kommet i beskæftigelse 2021, og ca. ligeså mange er i gang med forskellige uddannelsesforløb (illustreret med de andre lyseblå strømme, som går mellem den midterste og den yderste søjle i figur 6.1).

Hvor mange af de unge, der kommer i gang med en uddannelse eller beskæftigelse i 2020, falder tilbage til gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021?

Lidt over halvdelen af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019 er kommet i gang med enten uddannelse eller beskæftigelse i 2020. Fx er 15 pct. i beskæftigelse, 7 pct. er kommet i gang med en gymnasial uddannelse, og 7 pct. er gået i gang med en erhvervsuddannelse.

Nogle af disse unge falder dog tilbage til en status uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021 (dette er illustreret med de strømme i figur 6.1, der går fra den midterste søjle og ender ved den yderste søjle ud for "unge uden uddannelse eller beskæftigelse"). For de unge, der kommer enten i uddannelse eller beskæftigelse i 2020, falder samlet set 20 pct. tilbage i kategorien uden uddannelse eller beskæftigelse igen i 2021.

Konkret viser figur 6.1 at "tilbagefaldsprocenterne" er følgende:¹⁰

- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **FGU**: 34 pct. af denne gruppe er igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **erhvervsuddannelse**: 25 pct. af denne gruppe er igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er kommet i **beskæftigelse**: 19 pct. af denne gruppe er igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **STU**: 13 pct. af denne gruppe er igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **gymnasial uddannelse**: 7 pct. af denne gruppe er igen i 2021 uden uddannelse eller beskæftigelse.

⁹ 55 pct. ganget med 71 pct. giver ca. 39 pct.

¹⁰ Nogle af tallene er ikke vist i figuren, fordi de visuelt bliver meget tynde. Alle forløb er dog illustreret ved strømme, som går fra den midterste søjle og ender ved "Unge uden uddannelse eller beskæftigelse" i den yderste søjle.

Helt overordnet er der altså størst tendens til, at de unge, der starter på en FGU falder tilbage til gruppen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse igen. Dette kan evt. hænge sammen med at FGU-elever også er en elevgruppe, der alt andet lige er mere udfordret end gennemsnittet for unge generelt.

Hvor mange af de unge, der kommer i gang med en uddannelse eller beskæftigelse i 2020, er fortsat i gang med denne eller en anden aktivitet i 2021:

80 pct. af de unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som kommer i enten beskæftigelse eller starter på en uddannelse i 2020, er fortsat i uddannelse eller beskæftigelse i 2021.¹¹ Nogle af disse skifter mellem uddannelser eller mellem beskæftigelse og uddannelse fra 2020 og 2021, men de er i gang med noget i begge år. Langt de fleste er dog stadig i 2021 i gang med det de begyndte på i 2020.

Konkret viser figur 6.1 at:

- Unge, som er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er kommet i **beskæftigelse**: 69 pct. af denne gruppe er fortsat i beskæftigelse 2021.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **gymnasial uddannelse**: 82 pct. af denne gruppe er fortsat i gang med en gymnasial uddannelse i 2021.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **erhvervsuddannelse**: 23 pct. af denne gruppe er fortsat i gang med en erhvervsuddannelse, mens 44 pct. er i beskæftigelse i 2021.
- Unge, der er uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, og som i 2020 er gået i gang med en **FGU**: 32 pct. af denne gruppe er fortsat i gang med en FGU i 2021, mens 15 pct. er i beskæftigelse i 2021.

¹¹ De 80 pct. er andelen af alle unge uden uddannelse eller beskæftigelse i 2019, som kom i uddannelse eller beskæftigelse i 2020, og stadig var det i 2021.

7 Spørgsmål til inspiration

Vi har i denne analyse undersøgt andelen af unge uden uddannelse eller beskæftigelse på tværs af kommunerne. Analysen viser blandt andet, at kommunerne har forskellige andele af unge uden uddannelse eller beskæftigelse både før og efter, at der er taget højde for rammevilkår. Det er derfor relevant for den enkelte kommune at følge op på resultaterne med fokus på, hvordan man i sin egen kommune klarer sig i forhold til de andre kommuner.

I boksen herunder har vi oplyst en række refleksionsspørgsmål, som den enkelte kommune med fordel kan stille sig selv. Drøftelserne af flere af nedenstående spørgsmål kan med fordel tage udgangspunkt i de kommunespecifikke nøgletal i bilag 1 og 2, hvor det er muligt at finde resultater for hver kommune.

REFLEKSIONSSPØRGSMÅL OM UNGE UDEN UDDANNELSE ELLER BESKÆFTIGELSE I DIN KOMMUNE

- Hvor mange unge er uden uddannelse eller beskæftigelse i vores kommune i 2021? Og hvordan klarer vi os i 2021 i forhold til hvad vi kunne forvente ud fra vores rammevilkår (se danmarkskortet i figur 5.8)? Er det i overensstemmelse med vores forventninger?
- Hvordan har udviklingen været i vores kommune mht. andel unge uden uddannelse eller beskæftigelse fra 2018 til 2021? Følger udviklingen de forventede tal (se figur 2 i bilag 1)? Er udviklingen i overensstemmelse med vores forventninger, er den fx udtryk for en bevidst politisk eller strategisk prioritering?
- Hvor stor en andel af de unge fra vores kommune, der var uden uddannelse eller beskæftigelse i 2021, var det også både i 2019 og 2020 (se fx figur 4 i bilag 1)? Hvordan ser det ud ift. landsgennemsnittet og evt. ift. andre kommuner? Hvordan arbejder vi i vores kommune med denne gruppe unge? Hvordan samarbejder vi med fx ungdomsuddannelser og andre relevante aktører for at hjælpe de unge bedst muligt?
- Hvor stor en andel af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i vores kommune har tidligere været i gang med en ungdomsuddannelse, men er droppet ud? Kan vi i vores kommunale data se nogle mønstre ift., hvor længe de unge når at gå på ungdomsuddannelsen, før de dropper ud?
- Hvor stor en andel af de unge uden uddannelse eller beskæftigelse i vores kommune har tidligere været i gang med en FGU? Kan vi i vores kommunale data se, hvor mange af de unge fra kommunen, der går på en FGU, som efterfølgende er kommet i gang med en ungdomsuddannelse eller i beskæftigelse?
- Kan vi i vores kommunale data følge de unges aktivitet i årene efter de har været uden uddannelse eller beskæftigelse – dvs. som i figur 6.1? Får vi hjulpet dem i gang med enten uddannelse eller beskæftigelse og lykkes vi med at fastholde dem i disse aktiviteter?
- Giver analysen anledning til, at vi i kommunen igangsætter yderligere lokale analyser eller har en drøftelse af den nuværende indsats og praksis over for denne gruppe af unge?